

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 667/2014-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. októbra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti SLOVAKIA okolo sveta, spol. s r. o., Komenského 3, Trenčín, zastúpenej advokátkou JUDr. Elenou Ľalíkovou, Podbrezovská 34, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Cob 12/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti SLOVAKIA okolo sveta, spol. s r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. februára 2014 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti SLOVAKIA okolo sveta, spol. s r. o., Komenského 3, Trenčín (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. Elenou Ľalíkovou, Podbrezovská 34, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6

ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Cob 12/2013.

Zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh vyplýva:

„1. Sťažovateľ podal... 4. 2. 2010 na Okresný súd v Trenčíne návrh na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie 7,449,15 EUR, okresný súd rozsudkom z 27.8.2010, č. k. 36 Cb 70/2010-59... žalobe vyhovel, ale neuspokojil sa s ním žalovaný - mesto Trenčín, ktoré podalo odvolanie.

2. Vec bola 16. 11. 2010 predložená krajskému súdu, ktorý rozsudkom z 30. 11. 2011, sp. zn. 16 Cob 203/2010, rozsudok okresného súdu zmenil tak, že žalobu sťažovateľa zamietol.

3. Najvyšší súd SR ako súd dovolací na dovolanie sťažovateľa uznesením z 30. 11. 2012, sp. zn. 40 bdo 10/2012, rozsudok odvolacieho súdu zrušil ako nezákonné a vec mu vrátil na ďalšie konanie, kde sa vedie pod sp. zn. 16 Cob 12/2013 od 22. 1. 2013.

4. Sťažovateľ podal... 16. 4. 2013 predsedníčke krajského súdu sťažnosť na prietahy v konaní, ktorá listom z 2. 5. 2013, Spr. 2025/13, nebola uznaná za dôvodnú, vzhľadom na personálnu neobsadenosť súdu a počet neskončených vecí v jednotlivých senátoch. ...

1. Časový horizont toho, kedy sa účastníkovi konania dostáva konečné rozhodnutie vo veci, je neoddeliteľnou súčasťou merítka celkovej spravodlivosti. Čím je tento časový horizont dlhší, tým viac sa rozostrejujú kontúry spravodlivosti, ako v očiach priamych účastníkov konania, tak aj vo všeobecnom vnímaní verejnosti a verejnej mienky...

2. Je vecou štátu organizovať svoje súdnictvo tak, aby jeho princípy zakotvené v ústave a dohovore, boli plne rešpektované; prípadné nedostatky v tomto smere nemôžu ísť na ťarchu občanov, ktorí od súdu právom očakávajú ochranu svojich práv v primeranej lehote. Preto ospravedlňujúcim dôvodom pre nerešpektovanie uvedených princíпов nemôže byť v žiadnom prípade nedostačujúci stav personálu, či veľký nápad vecí a pod., hlavne keď sa v danej veci nejednalo o nijako zložitú vec o čom svedčí aj to, že pred kasačným rozhodnutím krajskému súdu stačilo pár dní, aby vo veci diametrálne odlišne od okresného súdu rozhodol, a teraz má k dispozícii aj právny názor dovolacieho súdu...

3. ... senát krajského soudu má před sebou věc už od 16. 11. 2010 a do dnešního dne vo věci nerozhodol, čiže možno mu pričítať 3-ročné zbytočné prietahy, ktoré nemienil odstrániť ani po našej sťažnosti predsedníčke súdu.“

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo spoločnosti SLOVAKIA okolo sveta, spol. s r. o. na prerokovanie věci bez zbytočných prietahov zaručené čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej dobe podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Cob 12/2013, porušené bolo.

2. Krajskému súdu Trenčín prikazuje konať v označenej věci bez zbytočných prietahov.

3. Spoločnosti SLOVAKIA okolo sveta, spol. s r. o. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 5.141,94 EUR, ktoré je Krajský súd v Trenčíne povinný zaplatiť jej do 2 mesiacov od doručenia nálezu.

4. Krajský súd v Trenčíne je povinný spoločnosti SLOVAKIA okolo sveta, spol. s r. o. uhradiť trovy právneho zastúpenia... v lehote 2 mesiacov...“

Podľa rozvrhu práce ústavného súdu na obdobie od 1. marca 2014 do 28. februára 2015 v znení jeho dodatkov I. senát ústavného súdu rozhoduje v zložení: predseda senátu Peter Brňák a sudcovia Marianna Mochnáčová a Milan Ľalík. Na základe oznámenia podaného sudcom Milanom Ľalíkom o dôvodoch vylúčenia, resp. nevylúčenia z výkonu funkcie sudcu v tejto věci bol uznesením sp. zn. II. ÚS 660/2014 z 9. októbra 2014 sudca Milan Ľalík vylúčený z konania a rozhodovania vo věci. Na základe čl. III platného rozvrhu práce ústavného súdu namiesto vylúčeného člena I. senátu ústavného súdu rozhodovala o predbežnom prerokovaní sťažnosti členka III. senátu Jana Baricová.

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd

vyplývajúcej z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

Sťažovateľka v sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu, ku ktorému malo dôjsť tým, že krajský súd o jej veci nerozhodol od 16. novembra 2010, a teda spôsobil trojročné zbytočné prietahy.

Podľa § 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie vecí v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

Ústavný súd sa osobitne zameril na preskúmanie opodstatnenosti sťažnosti sťažovateľky, keďže pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru podľa ustálenej praxe odmieta sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, ak „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietáhov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03), resp. ak „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti vecí sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“

v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01). Ústavný súd tiež už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prieťahoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05).

Ústavný súd po oboznámení sa so sťažnosťou a s jej prílohami dospel k záveru, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená.

Ako zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh vyplýva, vec bola predložená krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) č. k. 36 Cb 70/2010-59 zo 16. novembra 2010 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) a o veci krajský súd rozhodol rozsudkom sp. zn. 16 Cob 2013/2010 z 30. novembra 2011, teda doba konania na krajskom súde trvala 12 mesiacov. Po zrušení rozsudku krajského súdu sp. zn. 16 Cob 2013/2010 z 30. novembra 2011 najvyšším súdom a vrátení spisu krajskému súdu najvyšším súdom 22. januára 2013 do podania sťažnosti uplynula tiež doba iba 12 mesiacov.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že doba 12 mesiacov na rozhodnutie o odvolaní proti rozsudku okresného súdu a následne doba 12 mesiacov na opätovné rozhodnutie o odvolaní proti rozsudku okresného súdu po vrátení veci dovolacím súdom zatiaľ nedosahuje ústavný rozmer prieťahov v konaní označeného porušovateľa.

Ústavný súd v závere poznamenáva, že v rámci prípravy predbežného prerokovania sťažnosti na krajskom súde zistil, že vo veci už bolo rozhodnuté rozsudkom krajského súdu sp. zn. 16 Cob 12/2013 z 27. mája 2014.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd nepovažoval doterajší postup krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Cob 12/2013, resp. pod sp. zn. 16 Cob 203/2010 za taký, ktorý by signalizoval možnosť kvalifikovať ho po prijatí sťažnosti sťažovateľky na ďalšie konanie ako porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd sa ďalšími návrhmi uvedenými v sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. októbra 2014